

## ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

© 2014 ВАСИЛЬЦІВ Т. Г., ІЛЯШ Н. І.

УДК 338.242

Васильців Т. Г., Іляш Н. І.

### Оцінювання ефективності реалізації функцій державного регулювання інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки України

Метою статті є аналіз ефективності реалізації функцій державного регулювання інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектору економіки України та виявлення її недоліків. У статті проаналізовано ефективність, переваги і недоліки реалізації державними органами управління функцій аналізу, планування, організації, мотивації та контролю в системі діяльності з посилення інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора вітчизняної економіки. З використанням метода групувань, логічного аналізу та експертних опитувань ідентифіковано її головні недоліки, що потребують виправлення. Встановлено, що головними недоліками за функціями інформування, моніторингу, аналізу та діагностики є неформованість системи комплексного періодичного спостереження, аналізу та діагностики інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки в реальному секторі, її розрізненість, неспрямованість на своєчасне виявлення негативних тенденцій, ризиків і загроз, змін у якісних аспектах бізнес-середовища та недостатня інформаційна забезпеченість. За функцією планування ідентифіковано такі недоліки, як відсутність у стратегічних і тактичних державних планових документах конкретних заходів і засобів, за рахунок яких буде досягнуто мети і цілей політики, неузгодженість між собою та незабезпеченість їх ув'язки з розвитком суміжних видів економічної діяльності. Доведено, що недоліками регулювання за функцією організації є нереалізація ініціюючої функції щодо створення і розвитку нових елементів інституційної інфраструктури, площадок співпраці, формування інвестиційно-ресурсного забезпечення, започаткування нових практик і створення суб'єктів реалізації інвестиційно-інноваційної діяльності. Визначено, що недоліками реалізації функції мотивації є незабезпеченість стимулів для органів влади всіх рівнів щодо активної політики вдосконалення, а також суб'єктів інфраструктури та безпосередньо підприємств зі збільшення обсягів інвестиційно-інноваційного забезпечення підприємств базових галузей. Доведено, що недоліками за функцією контролю є незастосовуваність практики контролю ефективності державної політики вдосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

**Ключові слова:** державне регулювання, інвестиційно-інноваційне забезпечення, економічна безпека, реальний сектор економіки

**Табл.:** 1. **Бібл.:** 11.

**Васильців Тарас Григорович** – доктор економічних наук, професор, заступник директора, Регіональний філіал Національного інституту стратегічних досліджень в м. Львові (вул. Братів Тершаківців, 2А, Львів, 79005, Україна)

**Email:** tgvas@mail.ru

**Іляш Наталія Ігорівна** – аспірант, Національний інститут стратегічних досліджень (вул. Пирогова, 7-а, Київ, 01030, Україна)

**Email:** natalochka@meta.ua

УДК 338.242

UDC 338.242

### Васильців Т. Г., Іляш Н. І. Оценка эффективности реализации функций государственного регулирования инвестиционно-инновационного обеспечения экономической безопасности реального сектора экономики Украины

Целью статьи являются анализ эффективности реализации функций государственного регулирования инвестиционно-инновационного обеспечения экономической безопасности реального сектора экономики Украины и выявление ее недостатков. В статье проанализированы эффективность, преимущества и недостатки реализации государственными органами управления функций анализа, планирования, организации, мотивации и контроля в системе деятельности по усилению инвестиционно-инновационного обеспечения экономической безопасности реального сектора отечественной экономики. С использованием метода группировок, логического анализа и экспертных опросов идентифицированы ее главные недостатки, требующие исправления. Установлено, что главными недостатками по функциям информирования, мониторинга, анализа и диагностики являются неформованность системы комплексного периодического наблюдения, анализа и диагностики инвестиционно-инновационного обеспечения экономической безопасности в реальном секторе, ее разрозненность, направленность на своевременное выявление негативных тенденций, рисков и угроз, изменений в качественных аспектах бизнес-среды и недостаточная информационная обеспеченность.

### Vasylytsiv T. H., Ilyash N. I. Evaluation of Efficiency of Implementation of Functions of the State Regulation of Investment and Innovation Supporting to Ensure the Economic Security of the Real Sector of Economy of Ukraine

The article is aimed at the analysis of efficiency of implementation of functions of the State regulation of investment and innovation to ensure the economic security of the real sector of economy of Ukraine and uncovering of its weaknesses. The article analyses the efficiency, advantages and disadvantages of realization from the state authorities of such functions as analysis, planning, organization, motivation, and control in the system of activity for enhancement of investment and innovation supporting to enhance the economic security of the real sector of the national economy. Using the grouping method, logical analysis and expert interviews the main shortcomings which require correction were identified. It was revealed that the principal defects in the functions of information, monitoring, analyzing and detecting are the absence of the holistic periodic monitoring system for analysis and diagnosis of investment-innovative supporting to ensure the economic security of the real sector, its inconsistency, lack of focusing on the early identification of negative trends, risks and threats, changes in the quality of the business environment and the insufficient providing of information. As to the planning function, such weaknesses were identified as lack of concrete measures and

По функции планирования идентифицированы такие недостатки, как отсутствие в стратегических и тактических государственных плановых документах конкретных мер и средств, за счет которых будут достигнуты цели политики, несогласованность между собой и необеспеченность их увязки с развитием смежных видов экономической деятельности. Доказано, что недостатками регулирования относительно функции организации являются нереализация иницирующей функции создания и развития новых элементов институциональной инфраструктуры, площадок сотрудничества, формирования инвестиционно-ресурсного обеспечения, начала новых практик и создание субъектов реализации инвестиционно-инновационной деятельности. Определено, что недостатками реализации функции мотивации являются необеспеченность стимулов для органов власти всех уровней активной политики совершенствования, а также субъектов инфраструктуры и непосредственно предприятий по увеличению объемов инвестиционно-инновационного обеспечения предприятий базовых отраслей. Доказано, что недостатками относительно функции контроля является неиспользование практики контроля эффективности государственной политики совершенствования инвестиционно-инновационного обеспечения экономической безопасности субъектов хозяйствования.

**Ключевые слова:** государственное регулирование, инвестиционно-инновационное обеспечение, экономическая безопасность, реальный сектор экономики

**Табл.: 1. Библ.: 11.**

**Васильцев Тарас Григорьевич** – доктор экономических наук, профессор, заместитель директора, Региональный филиал Национального института стратегических исследований в г. Львове (ул. Братьев Тершаковцев, 2А, Львов, 79005, Украина)

**Email:** tgvas@mail.ru

**Иляш Наталия Игоревна** – аспирант, Национальный институт стратегических исследований (ул. Пирогова, 7-а, Киев, 01030, Украина)

**Email:** natalochka@meta.ua

**Вступ.** Економічна безпека реального сектора економіки України на сучасному посткризовому етапі розвитку характеризується негативним впливом ризиків і загроз як зовнішнього, так і внутрішнього середовища, а інвестиційно-інноваційне забезпечення як один з найважливіших чинників її забезпечення використовується далеко не в повній мірі. Так, попри певні позитивні зрушення щодо збільшення обсягів фінансово-інвестиційного та ресурсного забезпечення інноваційної діяльності, виробництва інноваційної продукції існує низка суттєвих макроекономічних (зменшення попиту на інвестиційно-інноваційну активність, зростання імпортозалежності та витіснення вітчизняного виробника з внутрішнього ринку), суб'єктних (низька розвиненість та зменшення чисельності інституцій підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності, нестабільність інституційного середовища та погіршення інфраструктури інвестиційно-інноваційної діяльності), ресурсних (погіршення фінансово-інвестиційної забезпеченості інвестиційно-інноваційної активності в реальному секторі, зниження інтелектуально-кадрового та матеріально-технічного потенціалу) та процесних (погіршення економічної ефективності інвестиційно-інноваційних суб'єктів господарювання, зниження активності зі створення, придбання і впровадження високих технологій, погіршення ресурсно-психологічних передумов інвестиційно-інноваційної діяльності) ризиків і загроз інвестиційно-інноваційній діяльності на посткризовому етапі розвитку національного господарства.

means to achieve the policy objectives in the strategic and tactical governmental planning documents, incoordination and absence of linkage with the development of related economic activities. It was proven, that the regulatory shortcomings regarding the functions of the organization are failure of the initiating function of creation and development of new institutional infrastructure, of cooperation locations, of forming of the investment resources, of starting the new practices and of the creation of subjects of implementing of the investment and innovation activity. It was determined that the disadvantages of implementing of the motivation function are failure to provide motives for the authorities on all levels of the active improvement policy, as well as deficit of subjects of infrastructure and directly of enterprises to increase the amount of the investment and innovation supporting in the basic branches. It was proven, that the deficiency as to the control function is the non-use of monitoring practice in order to control the efficiency of the state policy to improve the efficiency of investment and innovation supporting to ensure the economic security of the market participants.

**Keywords:** governmental regulation, investment and innovative security, economic security, real sector of the economy

**Tabl.: 1. Bibl.: 11.**

**Vasylytsiv Taras H.** – Doctor of Science (Economics), Professor, Deputy Director, Regional branch of the National Institute for Strategic Studies in Lviv (vul. Brativ Tershakivtsiv, 2A, Lviv, 79005, Ukraine)

**Email:** tgvas@mail.ru

**Iliash Nataliia I.** – Postgraduate Student, The National Institute for Strategic Studies (vul. Pyrogova, 7-a, Kyiv, 01030, Ukraine)

**Email:** natalochka@meta.ua

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Окремі аспекти державного регулювання інвестиційного та інноваційного розвитку досліджували такі зарубіжні та вітчизняні вчені як Г. Атаманчук, А. Гальчинський, В. Геєць, В. Гриньов, С. Ілляшенко, В. Кириленко, А. Кузнецова, А. Мельник, М. Туган-Барановський, Л. Тулуш, О. Шатило, Й. Шумпетер та ін. Важливе аналітичне та емпіричне значення щодо інструментів та засобів державного регулювання інвестиційно-інноваційного розвитку містять праці таких учених як Ю. Бажал, С. Біла, І. Бланк, В. Воротін, В. Герасимчук, О. Іваницька, В. Мартиненко, А. Мерзляк, А. Пересада та ін. Дослідженням питань економічної безпеки реального сектора економіки займалися такі відомі вчені як А. Буряк, О. Бутова, Г. Вечканов, С. Любимцева, І. Семененко, А. Семенов, Н. Юрків та ін.

Проте, незважаючи на цінність проведених досліджень, окремі аспекти, а зокрема функції державного регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в системі безпеки реального сектора економіки залишились висвітлені не повною мірою.

**Виклад основного матеріалу.** Класично послідовність формування та реалізації державної політики передбачає виконання функцій аналізу, планування, організації, мотивації та контролю процесу державного регулювання.

Зокрема, на етапі аналізу формується інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень. Без результатів повноцінного аналізу та діагностики внутрішнього і зовнішнього середовища інвестиційно-

інноваційної діяльності в цілях удосконалення системи економічної безпеки реального сектора економіки об'єктивно неможливим є прийняття якісних управлінських рішень. Адаже лише аналіз дає висновки відносно конкретних проблем, напрямів і тенденцій їх розвитку, причин виникнення та перешкод подолання, недоліків попередніх фаз державного регулювання, прогалин в інституціональному середовищі.

За підсумками аналізу визначаються мета та цілі, яких планується досягнути, тобто виконується функція планування. Її логічним продовженням є організація державної політики, що стосується обрання методів, механізмів, інструментів, засобів удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки.

Своєю чергою, функція мотивації необхідна для створення сприятливого середовища для суб'єктів економічних відносин щодо ініціювання процесів залучення інвестицій на інноваційні цілі та їх ефективного використання, для суб'єктів інституційної інфраструктури інноваційної, науково-дослідної, венчурної, малої підприємницької інфраструктури щодо їх утворення, становлення і розширення компетенцій, формування таких правил гри, за яких органи державного управління, місцевого самоврядування, представники громадського сектора і підприємництва були б мотивовані до покращення інвестиційно-інноваційної діяльності у базових видах вітчизняної економіки.

Протікання процесів, що були сплановані та організовані в аналізованій сфері, у вірному руслі покликана забезпечити функція контролю та, у разі необхідності, – коригування державної політики.

Охарактеризовані аспекти відносно методів, функцій та складових елементів регулювання є об'єктами вивчення у процесі дослідження ефективності системи державного регулювання інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки України.

Так, щодо функції аналізу інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора, можна зробити висновок про її недостатню реалізацію в Україні. Комплексні інформаційно-аналітичні звіти, які б використовувалися вищими органами державного управління, у сфері економічної безпеки реального сектора, а тим більше його інвестиційно-інноваційного забезпечення, відсутні. Частково висновки відносно кількісних показників стану розвитку підприємств базових галузей економіки, обсягів та ефективності інвестиційної діяльності, масштабів та структури інноваційної діяльності можна отримати зі статистичних даних державних служб статистики. Втім, вони, по-перше, подаються зі значним запізненням (від півроку до двох років) та недостатньою деталізацією на регіональному, місцевому і галузевому рівнях; по-друге, безпосередньо не пов'язані з аспектами економічної безпеки реального сектора економіки чи його суб'єктів, відсутні методичні рекомендації використання звичайних статистичних даних для аналізу параметрів безпеки.

Певною мірою цей недолік усуває застосування Міністерством економічного розвитку і торгівлі України згадуваних вище Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Але вони мало стосуються особливостей оцінювання базових видів економічної

діяльності та зорієнтовані на загальну характеристику стану економічної безпеки держави. Додамо, що розрахунки за цією методикою проводилися лише періодично, відтак, не становлять достатнього поля для аналізу та прийняття управлінських рішень.

Доводиться констатувати, що неякісне виконання функції аналізу призводить й до об'єктивних помилок при плануванні державної політики удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки вітчизняного реального сектора. Так, система кількісно-якісних планів у цій сфері визначається державними, регіональними, галузевими та місцевими стратегіями, програмами і концепціями забезпечення економічної безпеки, збільшення обсягів інвестиційної діяльності, активізації інноваційних процесів, безпосереднього розвитку пріоритетних з високою доданою вартістю видів економічної діяльності.

В Україні документом найвищого рівня у сфері забезпечення національної безпеки є Стратегія національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється», прийнята у 2012 р. [1]. Разом із тим, серед важливих завдань політики національної безпеки у внутрішній сфері (у п. 4.3.3. Забезпечення економічної безпеки) міститься ціль «стимулювання підвищення технологічного рівня української економіки, розвитку національної інноваційної системи та інноваційної активності підприємств». Очевидно, що цього недостатньо, адже у стратегії жодним чином не визначаються цільові орієнтири і засоби досягнення цього завдання.

На досягнення важливого цільового орієнтуру – посилення інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки України – мали б бути спрямовані галузеві програмні документи. Тому позитивно, що у Концепції Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року [2] до основних проблемних питань віднесені «...недосконалість інвестиційно-кредитної системи ..., що спричиняє зниження рівня інноваційно-інвестиційної активності суб'єктів господарювання».

Звернімо увагу й на те, що програмою передбачається досягнення таких цільових орієнтуру: щорічне збільшення обсягу промислової продукції на 2–2,5 %, зростання частки інноваційної продукції в обсязі виробництва промислової продукції до 50 % та частки інноваційно активних промислових підприємств до 25 %. З огляду на те, що ці показники наразі в Україні у разі нижчі, виконання цих завдань потребує конкретизації заходів, за рахунок яких вони могли б бути досягнутими, та їх чіткого і послідовного виконання.

Аналогічні висновки доцільно зробити й за результатами аналізу й інших (положення яких в загальному майже бездоганні та правильні) державних і регіональних програм та стратегій, зокрема таких як Концепція комплексної державної програми реформ та розвитку сільського господарства України, Програма розбудови транспортної системи і комунікацій, Програма розвитку промислового будівництва, Стратегія розвитку залізничного транспорту України на період до 2020 р., Стратегія розвитку суднобудування України на період до 2020 р., Стратегія розвитку вітчизняної авіаційної промисловості України на період до 2020 р., Стратегія розвитку туризму і курортів України,



Стратегія розвитку морських портів України на період до 2015 р., Національна програма розвитку малого і середнього підприємництва в Україні та ін.

Слабким місцем більшості програмних документів є також їх висока «розпорошеність», що в підсумку веде до повторювання багатьох заходів у програмах, які стосуються гарантування безпеки чи забезпечення розвитку різних галузей і секторів економіки. Це унеможлиблює (через ресурсну обмеженість) повноцінне фінансування усіх заходів програм та послаблює контроль за ефективністю державної політики, витраченими бюджетними коштами.

Відповідно, здійснюючи подальше планування реалізації державної політики в аналізованій сфері, доцільно, щоб у державних, регіональних та місцевих програмах першим чином були відображені обсяги необхідних фінансових ресурсів та джерела їх формування.

Неузгодженість положень планових документів як один з найістотніших недоліків планування та суттєва перешкода його ефективності чітко простежується й на нижчих рівнях системи управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням економічної безпеки реального сектора. Як приклад, на 2013 р. та наступні роки у Львівській області були прийняті такі планові документи: Програма соціально-економічного та культурного розвитку Львівської області на 2013 р.; Комплексна стратегія розвитку м. Львова на 2012 – 2025 рр.; Регіональна програма розвитку Львівщини до 2015 р. на 2011 – 2013 рр.; Програма інвестиційного розвитку на 2011 – 2015 рр.; Регіональна програма розвитку малого підприємництва на 2013 – 2014 рр.; Регіональна програма з міжнародного та транскордонного співробітництва, європейської інтеграції та міжнародної технічної допомоги; Програма фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів на 2013 р.; Програма підтримки виставкової діяльності у сфері агропромислового комплексу на 2013 р.; Програма розвитку молочного і м'ясного скотарства та свинарства на 2013 р.; Програма розвитку туризму та рекреації на 2011 – 2013 рр.; Програма створення Львівського регіонального резерву матеріально-технічних ресурсів на 2011 – 2013 рр.; Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Львівської області на 2011 – 2014 рр.; Програма розроблення містобудівної документації у Львівській області на 2011 – 2015 рр.; Програма фінансування робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг на 2013 р. та ін. [3 – 8].

Вважаємо, що в цьому контексті актуалізувалася потреба у прийнятті Закону України «Про фінансово-інвестиційну підтримку інвестиційно-інноваційної діяльності суб'єктів реального сектора економіки». Крім свого безпосереднього завдання – чіткого визначення «правил гри» та функцій і завдань усіх суб'єктів цього процесу (держави, підприємницького сектора, громадськості, зарубіжних учасників, інституцій інвестиційного, інноваційного, науково-освітнього, фінансово-кредитного секторів) – головною місією, яку б виконав цей нормативно-правовий акт, стало би встановлення принципів квотування (чітко визначених у відсотковому відношенні обсягів коштів, що мають виділятися визначеними суб'єктами на чітко визна-

чені цілі) та довгострокового бюджетування (передбачення коштів у бюджетах всіх рівнів на 3 – 5 річній основі) обсягів фінансування фундаментальних напрямів побудови системи підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності в державі на різних рівнях і у функціональних сферах.

Недоліки планування державної політики формування інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки негативно позначаються й на організації вітчизняної державної політики у цій сфері. Фактично організаційний аспект справи курують Міністерство економічного розвитку і торгівлі України та Міністерство освіти і науки України. У складі першого міністерства функціонує Департамент інвестиційно-інноваційної політики та розвитку державно-приватного партнерства з управліннями інвестиційно-інноваційної політики й інноваційних та інвестиційних проектів. Втім, головним недоліком їх діяльності є реалізації скоріше інформаційно-аналітичних функцій щодо поточного стану розвитку інвестиційної та інноваційної активності.

Їх фахівці виконують також завдання підготовки пропозицій щодо удосконалення законодавства в аналізованій сфері, формування основ державної політики тощо. Вказані державні інституції не реалізують ініціуючої функції щодо створення і розвитку нових елементів інституційної інфраструктури інвестиційно-інноваційної діяльності та формування площадок співпраці освіти, науки, бізнесу, інноваційного сектора.

Вважаємо, що перспективним напрямом підвищення ефективності функції організації державної політики з інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки в Україні є достатнє розширення компетенцій Держінвестпроекту та Держінформнауки, посилення відповідальності їх представників за планування та реалізацію заходів, розробку державних і регіональних програм, визначення обсягів і джерел залучення фінансування, розвиток науково-дослідної та інноваційної інфраструктури.

Потрібно зауважити, що значними недоліками характеризується й реалізація функції мотивації. Йдеться передусім про те, що на сьогодні представники державної влади не мають належних стимулів для прямої особистої зацікавленості у конкретних кількісних результатах та досягненнях від реалізованих заходів. Тому частіше надається пріоритет менш витратним, трудомістким, але і більш декларативним заходам.

Не мають достатніх мотивів для активізації діяльності й суб'єкти інфраструктури інвестиційно-інноваційного забезпечення, а також безпосередньо підприємства базових видів економічної діяльності. Вони не відчувають державної підтримки, для них не передбачені суттєві переваги, у т. ч. в ціновій, бюджетній, податковій сферах тощо. Тому вважаємо, що підвищення ефективності державної економічної політики у цьому напрямі слід узгодити зі збільшенням обсягів виділення бюджетних ресурсів, а також формування і використання державних фінансово-інвестиційних фондів реалізації інвестиційно-інноваційних проектів державно-приватного партнерства за участі суб'єктів реального сектора економіки.

Як вже зазначалося, ефективність державного регулювання інвестиційно-інноваційного забезпечення в ре-

альному секторі економіки України невисока. Звичайно, що цьому причиною є недоліки, характерні для всіх форм, методів та функцій державної політики. Але чи не найбільше значення має слабкість функції контролю.

Йдеться зокрема про відсутність процедури публічного контролю ефективності державної політики покращення інвестиційно-інноваційного забезпечення базових видів економічної діяльності. Вважаємо, що змінити ситуацію могло б запровадження матеріальних стимулів для держслужбовців, відповідальних за державну політику в аналізованій сфері. Наявність матеріальної вигоди спонукала б їх і до розробки методичних рекомендацій оцінювання ефективності суб'єктів державної політики. Хоча потрібно зазначити, що для належного контролю лише економічних методів недостатньо. Потрібно посилити й відповідальність за використання бюджетних коштів на програми та проекти підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності.

Отже, узагальнимо результати оцінювання ефективності державного регулювання інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора вітчизняної економіки у табл. 1.

**Висновок.** Однією з головних причин недостатнього інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора національного господарства України є низька ефективність її державного регулювання, зокрема, виконання його базових функцій. Так, за функціями інформування, моніторингу, аналізу та діагностики – це несформованість системи комплексного періодичного спостереження, аналізу та діагностики інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки в реальному секторі, її розрізненість, неспрямованість на своєчасне виявлення негативних тенденцій, ризиків і загроз, змін у якісних аспектах бізнес-середовища та недостатня інформаційна забезпеченість; за функцією планування – відсутність у стратегічних і тактичних дер-

Таблиця 1

**Результати узагальнення аналізу реалізації функцій державного регулювання інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектора економіки України**

Функції управління	Недоліки регулювання	Напрями удосконалення методів регулювання	
		Економічних	Адміністративних
Інформування, моніторинг, аналіз, діагностика	Несформованість системи комплексного періодичного спостереження, аналізу та діагностики інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ, її розрізненість, не спрямованість на своєчасне виявлення негативних тенденцій, ризиків і загроз	Запровадження практики постійно діючого моніторингу стану розвитку та ефективності інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ	Інституціалізація спеціальної звітності для держслужбовців, відповідальних за реалізацію державної політики покращення інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ
Планування	Відсутність у стратегічних і тактичних державних планових документах конкретних заходів та засобів, за рахунок яких будуть досягнуті мета і цілі політики, неузгодженість між собою та незабезпеченість їх ув'язки із розвитком суміжних ВЕД	Посилення ув'язки планових заходів із фінансово-ресурсним забезпеченням; реалізація заходів зі стимулювання створення і збільшення компетенцій та масштабів діяльності елементів інвестиційно-інноваційної інфраструктури	Прийняття ЗУ «Про фінансово-інвестиційну підтримку інвестиційно-інноваційної діяльності в РСЕ» із встановленням принципів квотування та довгострокового бюджетування
Організація	Нереалізація ініціюючої функції щодо створення і розвитку нових елементів інституційної інфраструктури, площадок співпраці, формування інвестиційно-ресурсного забезпечення, започаткування нових практик інвестиційно-інноваційної діяльності	Розширення компетенцій та посилення відповідальності представників Держінвестпроекту та Держінформнауки за ініціювання та протікання процесу удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ	Формування, затвердження і реалізація генеральних планів розбудови системи організації реалізації державної політики у сфері інвестиційно-інноваційного забезпечення РСЕ
Мотивація	Незабезпеченість стимулів для органів влади всіх рівнів щодо активної політики удосконалення, а також суб'єктів інфраструктури та безпосередньо підприємств зі збільшення обсягів інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ	Виділення бюджетних ресурсів, а також формування і використання державних фінансово-інвестиційних фондів реалізації проектів державно-приватного партнерства реалізації інвестиційно-інноваційних проектів	Квотування фінансово-ресурсного забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності на всіх рівнях системної ієрархії управління
Контроль	Не застосовуваність практики контролю ефективності державної політики удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ	Розробка та впровадження матеріальних стимулів для держслужбовців, відповідальних за удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення ЕБ РСЕ	Посилення відповідальності за використання бюджетних коштів на програми та проекти підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності

жовних планових документах конкретних заходів та засобів, за рахунок яких будуть досягнуті мета і цілі політики, неузгодженість між собою та незабезпеченість їх ув'язки із розвитком суміжних видів економічної діяльності, підтримкою за функціональними сферами господарювання, інвестиційно-ресурсним забезпеченням; за функцією організації – нереалізація ініціюючої функції щодо створення і розвитку нових елементів інституційної інфраструктури, площадок співпраці, формування інвестиційно-ресурсного забезпечення, започаткування нових практик та створення суб'єктів реалізації інвестиційно-інноваційної діяльності; неорганізованість системи оцінювання її ефективності організаційної роботи; за функцією мотивації – незабезпеченість стимулів для органів влади всіх рівнів щодо активної політики удосконалення, а також суб'єктів інфраструктури та безпосередньо підприємств зі збільшення обсягів інвестиційно-інноваційного забезпечення підприємств базових галузей; за функцією контролю – незастосовуваність практики контролю ефективності державної політики удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Стратегія національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється», затверджена Указом Президента України № 389/2012 від 08.06.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року» № 603-р від 17.07.2013 р. / Урядовий кур'єр. – 19.09.2013. – № 170.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні» № 389 від 02.02.2011 р. / Урядовий кур'єр. – 05.05.2011. – № 80.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011 – 2015 роки» № 1900-р від 29.09.2010 р. / Урядовий кур'єр. – 06.10.2010. – № 185.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки» № 447 від 14.05.2008 р. / Урядовий кур'єр. – 11.06.2008. – № 106.
6. Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua>
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2012 р. : статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України, 2012. – 288 с.
9. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році : щорічне послання Президента України до Верховної Ради України. – К. : НІСД, 2012. – 256 с.
10. Семенов А. Взаємодія банківського і реального секторів економіки України: основні тенденції / А. Семенов // Финансы, учет, банки. – 2010. – № 1 (16). – С. 181 – 188.
11. Юрків Н. Я. Економічна безпека реального сектора економіки України: стратегічні пріоритети і теоретико-

методологічні засади забезпечення : монографія / Юрків Н. Я. – Львів : ПАІС, 2012. – 400 с.

#### REFERENCES

- [Legal Act of Ukraine] (2012). <http://www.president.gov.ua>
- [Legal Act of Ukraine] (2013).
- [Legal Act of Ukraine] (2011).
- [Legal Act of Ukraine] (2010).
- [Legal Act of Ukraine] (2008).
- Naukova ta innovatsiina diialnist v Ukraini u 2012 r. [Research and Innovation in Ukraine in 2012]. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2012.
- OftsiniyisaitDerzhavnokomitetu statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua>
- Oftsiniyisait Verkhovnoi Rady Ukrainy. <http://www.zakon4.rada.gov.ua>
- Pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovyshche Ukrainy v 2012 rotsi: shchorichne poslannia Prezidenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy [On the internal and external situation of Ukraine in 2012, the annual message of the President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine]. Kyiv: NISD, 2012.
- Semenoh, A. "Vzaiemodiia bankivskoho i realnogo sektoriv ekonomiky Ukrainy: osnovni tendentsii" [Interaction banking and real sector growth in Ukraine: Main trends]. Fynansy, uchet, banky, no. 1 (16) (2010): 181-188.
- Yurkiv, N. Ya. Ekonomichna bezpeka realnogo sektora ekonomiky Ukrainy: stratehichni priorytety i teoretyko-metodolohichni zasady zabezpechennia [The economic security of the real economy Ukraine: Strategic priorities and self-appraisal software]. Lviv: PAIS, 2012.